

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 543/2015-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 15/2015 a jeho uznesením z 31. marca 2015 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 15/2013 a jeho rozsudkom z 15. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 15/2015 a jeho uznesením z 31. marca 2015

a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 15/2013 a jeho rozsudkom z 15. januára 2014. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 3. júla 2015.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 31 T 80/06 z 10. januára 2013 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu porušovania autorského práva podľa § 152 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výmere 180 €, resp. náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov. Zároveň mu bolo uložené aj ochranné opatrenie spočívajúce v zhabaní CD nosičov v počte 1 244 ks. Podľa právnej vety výroku rozsudku došlo k porušeniu autorského práva k dielu.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 5 To 15/2013-1260 z 15. januára 2014 bol rozsudok okresného súdu zrušený a sťažovateľ bol uznaný vinným v rovnakom rozsahu, avšak s tým rozdielom, že podľa právnej vety neoprávnene nakladal so zvukovým či s obrazovým záznamom, ktoré sú predmetom práva príbuzného autorskému právu. Bol mu ako samostatný trest uložený trest prepadnutia vymenovaných konkrétnych CD nosičov.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 15/2015 z 31. marca 2015 bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 To 15/2013 z 15. januára 2014.

Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutiami najvyššieho súdu a krajského súdu došlo k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým aj k porušeniu zásady právnej istoty.

Okresný súd rozhodol podľa sťažovateľa o jeho vine bez relevantných dôkazov. V odôvodnení rozsudku absentujú nové skutočnosti a dôkazy, a to tak, že vôbec nie sú spomenuté, alebo sú neúplné, vytrhnuté z kontextu, úplne vymyslené, nepodložené. V mnohých prípadoch sa opierajú o výpovede v pôvodnom znení, a to aj napriek tomu, že výpovede boli počas súdneho konania pozmenené. V niekoľkých prípadoch sa okresný súd

odvolával na dôkazy alebo výpovede, ktoré nikdy neexistovali. Mnohé skutočnosti a fakty, ktoré počas pojednávania zazneli, v odôvodnení úplne absentujú, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ niekoľkokrát výslovne žiadal, aby boli uvedené do zápisu.

Krajský súd uznal sťažovateľa vinným na tom skutkovom základe, že v čase od 9. decembra 2002 do 16. januára 2004 mal zadovážovať do predajne s hudobnými produktmi patriacej jeho otcovi nosiče CD hudobného, softwarového a filmového charakteru pirátskeho pôvodu, alebo sám mal naplašovať nosiče hudobného charakteru a odpredávať ich za nižšiu cenu zákazníkom, ktorým mal hneď pri prvom kontakte ponúknuť, aby sa stali členmi klubu vlastníkov SD SONG a budú mať lacnejšie CD nosiče na predaj alebo požičanie. Túto činnosť mal vykonávať aj napriek tomu, že mal vedieť, že na to potrebuje súhlas majiteľa autorských práv. Takýmto konaním mal spôsobiť Českej národnej skupine Medzinárodnej federácie fonografického priemyslu, ako aj Slovenskej národnej skupine Medzinárodnej federácie fonografického priemyslu škodu najmenej v sume 374 400 Sk (12 427 €), Slovenskému ochrannému zväzu autorskému škodu najmenej v rozsahu 65 894 Sk (2 187 €) a spoločnosti Microsoft Corporation škodu najmenej v sume 13 900 Sk.

Obžaloba bola podaná na základe svedeckej výpovede svedka [REDAKOVANÉ] a na základe odborných vyjadrení svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], hoci ani jeden z nich nemá žiadne súdno-znalecké oprávnenie. Všeobecné súdy opomenuli fakt, že títo svedkovia nemali informácie o tom, že každá kópia CD zaistená Colným úradom Prešov (ďalej len „colnica“) má svoje „originálne dvojča“. Tento fakt opomenuli aj pri vyjadreniach súdneho znalca [REDAKOVANÉ], ktorému boli na podanie posudku doručené iba CD nosiče zaistené colnicou. Znalec [REDAKOVANÉ] nakoniec pred okresným súdom potvrdil, že kópie vyrobené z originálnych nosičov sa nepovažujú za pirátske kópie, lebo sú vyrobené v súlade so zákonom č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) (ďalej len „autorský zákon“).

V odôvodnení uvedené vyjadrenie znalca [REDACTED] podľa sťažovateľa neobsahuje to, že znalec potvrdil súladnosť konania sťažovateľa ako správcu občianskeho združenia [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „združenie“) s autorským zákonom.

Sťažovateľ viackrát požadoval uviesť do zápisu, že všetky kópie CD nosičov nachádzajúce sa v priestoroch združenia boli vyrobené výhradne z originál nosičov zakúpených v predajni prevádzkovej otcom sťažovateľa alebo na iných predajných miestach na Slovensku. Tieto skutočnosti boli zdokumentované pokladničnými blokmi. Preto nemôže ísť o nelegálne kópie alebo pirátske nahrávky. Keďže tieto napodobeniny boli zakúpené do združenia z oficiálnych predajných miest, a to pre potreby klubovej fonotéky, bolo potrebné považovať ich za originálne nosiče. Uvedené skutočnosti nie sú v odôvodnení rozsudku uvedené.

Všeobecné sudy sa podľa sťažovateľa opierali aj o výpovede svedkyne [REDACTED] a [REDACTED], ktoré neboli oboznámené s tou významnou skutočnosťou, podľa ktorej rozmnoženiny zaistené colnicou boli vyrobené z originálnych nosičov ako kópie pre osobnú potrebu (v danom prípade pre potreby združenia), a ako také preto nespĺňali kvalifikáciu nelegálnych pirátskych nahrávok.

Svedkovia [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] na hlavnom pojednávaní zmenili svoje výpovede a potvrdili, že im bolo správcom združenia (sťažovateľom) vysvetlené, ako sa vykonáva činnosť klubu, že sa stávajú vlastníkami originálnych nosičov založených v klube, vstupom do združenia sa stávajú spoluvlastníkmi originálnych nosičov majúcimi právo vyrobiť si rozmnoženinu, a sťažovateľ im oznámil, že združenie nie je predajňa a rozmnoženiny môžu získať, pokiaľ sa spolupodieľajú na činnosti klubu dobrovoľnými finančnými prostriedkami. Žiadna z týchto skutočností nie je v rozsudkoch všeobecných súdov uvedená. Naopak, uvádzajú sa tam pôvodné výpovede bez zmien, ku ktorým došlo na hlavnom pojednávaní. Navodzuje sa tým podľa sťažovateľa dojem, že priestory združenia neboli jeho priestormi, ale predajňou, kde sa predávali napálené rozmnoženiny.

Združenie začalo svoju činnosť 9. decembra 2002 v priestoroch prenajatých otcom sťažovateľa na základe ústnej dohody. Podľa tejto dohody mal otec sťažovateľa poskytnúť združeniu priestory, ktoré by boli jasne vyhradené a označené, a to až do času, kým prevádzka otca sťažovateľa neukončí svoju činnosť, čo sa stalo 30. decembra 2003. Od tohto dátumu prevádzka otca sťažovateľa neexistovala. V období od 9. decembra 2002 do 5. marca 2004 pôsobilo už len združenie, a to na základe novej nájomnej zmluvy. Prevádzka a prenájom priestorov zo strany otca sťažovateľa bola zrušená 30. decembra 2003, teda netrvala do 25. februára 2004, ako sa to kládlo sťažovateľovi za vinu. Napriek všetkým vykonaným dôkazom všeobecné súdy rozhodli o vine sťažovateľa so záverom, že nešlo o priestory združenia, ale otca sťažovateľa.

Krajský súd vychádzal podľa sťažovateľa aj z údajnej výpovede otca sťažovateľa, podľa ktorej mal tvrdiť, že CD nosiče postupne od neho nadobudol sťažovateľ na účely podnikania, čo má byť v rozpore s výpoveďou sťažovateľa, podľa ktorého CD nosiče si zaobstaralo združenie. V skutočnosti však otec sťažovateľa nikdy nič podobné nepovedal, a to ani pred vyšetrovateľom, ale ani pred súdom. Jasne sa vyjadril, že pre potreby združenia vyčlenil časť prenajatého priestoru, ktorý bol oddelenou a riadne označenou časťou priestorov. Uviedol tiež, že svoju prevádzku mal v likvidácii a tovar z prevádzky postupne skúpilo združenie pre svoje potreby. Nikdy netvrdil to, čo uviedol súd. Ako dôkaz slúži pripojené čestné vyhlásenie sťažovateľa. Zároveň vzniká podozrenie zo spáchania trestného činu pozmeňovania dôkazového materiálu. Rovnaké podozrenie vzniká aj pri údajných výpovediach svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]. Podľa všeobecných súdov mali títo svedkovia potvrdiť, že v združení nevyvíjali žiadnu činnosť zameranú na dosiahnutie spoločného účelu združenia, ale účastníkmi združenia sa stali primárne z dôvodu výhodnejšej ceny pri zakúpení, resp. zapožičaní CD nosiča. Z toho malo vyplynúť, že pristúpenie svedkov k zmluve o združení sledovalo iný účel než účel vymedzený v čl. I zmluvy o združení, a že preto ide o zastretý právny úkon. Tým je podľa všeobecných súdov dané aj to, že účastníci združenia nemohli nadobudnúť CD nosiče do spoluvlastníctva, pretože tieto neboli získané pri výkone spoločnej činnosti účastníkov združenia. Pritom

v skutočnosti všetci svedkovia pred súdom jasne vypovedali, že do združenia vstúpili dobrovoľne. Dôvody ich osobného rozhodnutia vstúpiť do združenia v žiadnom prípade nemôžu byť dôkazom o zastretom úkone. Podľa sťažovateľa ani jeden svedok nikdy nepovedal, že zakupoval lacné CD nosiče. Každý z nich potvrdil, že peniaze, ktoré do združenia vložil, boli členským príspevkom na činnosť klubu. Preto, pokiaľ ich svedeckú výpoveď v zápisniciach niekto pozmenil, ide o trestný čin pozmeňovania dôkazov.

K tvrdeniu o zastretom úkone sťažovateľ udáva, že celá činnosť združenia bola v súlade so zákonom a nepotrebovala písomnú formu. Napriek tomu kvôli odstráneniu pochybností združenie písomnú formu malo. Výpovede ďalších viac ako 60 účastníkov združenia potvrdzujúcich skutočný stav všeobecne súdy úplne odignorovali a opreli sa o údajných 12 výpovedí, ktoré podľa súdov zneli úplne inak, než čo títo svedkovia skutočne v nich vypovedali.

Sťažovateľ sa opakovane bránil s poukazom na to, že združenie, základná zmluva o jeho vzniku, jeho stanovy a podmienky činnosti, resp. podmienky vstupu do združenia boli vypracované právničkou [REDACTED] a následne konzultované s právnikom [REDACTED], ako aj ďalšími dvomi právnikmi. Ešte aj počas súdneho konania si právnu stránku veci sťažovateľ overoval v právnickej spoločnosti [REDACTED], a to konkrétne u dr. [REDACTED]. Všetci títo právnici mu potvrdili, že združenie je v súlade so zákonom. Z toho sťažovateľ vyvodil, že nevykonával, a to dokonca ani nevedome, nič, čo by nebolo v súlade so zákonom. Postupoval striktne na základe zmlúv vypracovaných [REDACTED] a rozmnoženiny, ktoré vyrábal, boli výhradne iba z originálov nosičov vo vlastníctve združenia a slúžili výhradne iba pre osobné potreby združenia, resp. jeho účastníkov. Žiadna rozmnoženina nebola vyhotovená pre komerčný účel, resp. pre účel ďalšieho predaja. Neexistuje žiadny dôkaz o tom, aby rozmnoženiu vyhotovil na účely zisku.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že po zaistení majetku klubu colnicou podal voči rozhodnutiu colnice odvolanie, ktoré bolo uznané za dôvodné a rozhodnutie colnice o zaistení tovaru bolo zrušené. Tým bolo potvrdené, že jeho konanie a činnosť ako správcu združenia je plne v súlade so zákonom a že zabavený majetok združenia vrátane

rozmnoženín nebol vyrobený alebo držaný nelegálne. Napriek tomu okresný súd tvrdí, že 25. februára a 5. marca 2004 vykonala colnica kontrolu, pri ktorej zaistila 2 051 kusov nosičov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, a preto vzniklo podozrenie zo spáchania trestného činu porušovania autorských práv podľa § 152 Trestného zákona. Sťažovateľ navyše dodáva, že zo zásahu colnice z 5. marca 2004 neexistuje oficiálna zápisnica o zaistení vecí. V zozname zaistených vecí chýba viac ako 800 kusov originálnych hudobných nosičov z majetku združenia.

Z hľadiska včasnosti podania sťažnosti ústavnému súdu poukazuje sťažovateľ na to, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 15/2015 z 31. marca 2015 mu bolo doručené 21. mája 2015.

1. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] (...) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. č. k. 2 Tdo 15/2015 a jeho Uznesením pod sp. zn.: 2 Tdo 15/2015 zo dňa 31.03.2015 porušené bolo.

2. Základné právo [redacted] (...) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. č. k. 5To/15/2013 a jeho Rozsudkom pod sp. zn.: 5To/15/2013 zo dňa 15.01.2014 porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn.: 2 Tdo 15/2015 zo dňa 31.03.2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp. zn.: 5To/15/2013 zo dňa 15.01.2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. [redacted] (...) sa priznáva primerané finančné zadost' učinenie vo výške 10.000,00 Eur (slovom desať tisíc Eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na jeho bankový účet.

6. Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 296,44 Eur (slovom: dvestodeväťdesiat šesť Eur aj štyridsaťštyri centov) na bankový účet právnej zástupkyne JUDr. Marianny Lechmanovej, advokátky(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

2. Z rozsudku krajského súdu č. k. 5 To 15/2013-1260 z 15. januára 2014 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok okresného súdu sp. zn. 31 T 80/2006 z 10. januára 2013 v celom rozsahu a sťažovateľ bol uznaný vinným na rovnakom skutkovom základe s tou právnou vetou, že so zvukovým či s obrazovým záznamom, ktoré sú predmetom práva príbuzného autorskému právu, neoprávnene nakladal spôsobom, ktorý patrí výrobcovi zvukového či obrazového záznamu. Bol mu za to ako samostatný trest uložený trest prepadnutia konkrétne označených CD nosičov celkom v počte 1 244 kusov. Podľa názoru krajského súdu označenými dôkazmi bolo jednoznačne a bez pochyb preukázané, že v období od 5. marca 1996 do 31. januára 2004 otec sťažovateľa prevádzkoval predajňu hudobnín, v ktorej sťažovateľ pracoval ako samostatný technický pracovník a predavač. Nebytové priestory zmluvou o nájme z 1. februára 2004 prenajal sťažovateľ v postavení živnostníka na účely ich užívania na obchodnú činnosť, t. j. predaj nosičov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov na dobu neurčitú. Tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého v období od 9. decembra 2002 do 5. marca 2004 bol v nebytových priestoroch prevádzkovaný klub, a nie predajňa, je tak vyvrátené. V obchodných priestoroch vykonala kontrolu colnica 25. februára a 5. marca 2004. Zaistila 2 051 kusov CD nosičov. Kontrola bola vykonaná na základe rozkazu nadriadeného orgánu, a preto postup zaistenia tovaru colnicou bol opodstatnený. Keďže podľa predbežného vyjadrenia [REDAKOVANÉ] zaistený tovar nevykazoval známky originality, colnica so zreteľom na podozrenie zo spáchania trestného činu porušovania autorských práv podľa § 152 Trestného zákona postúpila vec polícii, pričom jej súčasne odovzdala zaistené veci. Vzhľadom na zákonný postup pri zaistení CD nosičov mohli tieto tvoriť podklad znaleckého skúmania s tým, že jeho výsledky boli použiteľné ako dôkaz v trestnom konaní. Zo zaisteného množstva CD nosičov bolo znalecky

8

posudzovaných 2 026 kusov, pričom 800 kusov bolo legálne vyrobených, 47 kusov bolo neoriginálnych „pirátsky“ lisovaných, 1 166 kusov zodpovedalo CD nosičom napáleným klasickým spôsobom na čisté CD – R médiá a 13 kusov bolo vyrobených prostredníctvom napaľovacích strojov – liniek, ktoré sú považované za tzv. neoriginálne „pirátsky“ napaľované CD – R nosiče. Skutočnosť, že v priestoroch predajne hudobnín sa nachádzalo veľké množstvo neoriginálnych CD nosičov, bola podkladom na zisťovanie účelu ich vyhotovenia, resp. ich zaobstarania. Keďže predmetom ochrany autorského práva je zvukový a zvukovo-obrazový záznam, bolo potrebné posúdiť, či sťažovateľ so zvukovým a zvukovo-obrazovým záznamom nakladal spôsobom, ktorý patrí výrobcovi zvukového a zvukovo-obrazového záznamu, prípadne inak tieto práva porušoval. Vzhľadom na dobu páchania skutku od 9. decembra 2002 do 16. januára 2004 bolo konanie sťažovateľa posudzované tak podľa autorského zákona účinného do 31. decembra 2003, ako aj podľa autorského zákona, ktorý nadobudol účinnosť od 1. januára 2004. V danej veci niet sporu o tom, že na zaistené CD nosiče sa vzťahuje autorský zákon, ktorého predmetom je aj vzťah k výrobcovi zvukových a zvukovo-obrazových záznamov. Vyhotovenie rozmnoženiny zvukového a zvukovo-obrazového záznamu bez súhlasu jeho výrobcu na účely jeho rozširovania predajom, požičiavaním či nájmom je porušením zákona. Sťažovateľ vo vzťahu k neoriginálnym CD nosičom uvádzal, že tieto vyhotovil sám pre členov združenia, ktoré vzniklo na základe zmluvy z 9. decembra 2002. Legálnosť vyhotovenia zo zaistených rozmnoženín opieral sťažovateľ o ustanovenie § 21 ods. 1 autorského zákona, pričom súčasne poukázal aj na to, že rozmnoženiny zaistené colnicou boli vyrobené pre potreby združenia a ako také podľa autorského zákona nie sú nelegálnymi pirátskymi nahrávkami. Všetci členovia združenia sa vstupom do klubu súčasne stali vlastníkmi originálnych nosičov, a preto mali právo vyrobiť si rozmnoženinu. Okresný súd na rozdiel od sťažovateľa uzavrel, že jeho výklad ustanovenia § 21 ods. 1 autorského zákona nie je možné akceptovať, pretože združenie v zmysle § 829 Občianskeho zákonníka nie je samostatným nositeľom práv a povinností. S týmto názorom okresného súdu treba súhlasiť. Znamená to, že združenie nemohlo vlastniť po svojom založení CD nosiče. Okresný súd však opomenul tvrdenie sťažovateľa o existencii spoluvlastníctva členov združenia k CD nosičom, hoci práve na tomto tvrdení zakladal sťažovateľ legálnosť vyhotovenia rozmnoženín zvukových a

zvukovo-obrazových záznamov. Podľa názoru krajského súdu spoluvlastníctvo k CD nosičom nemohli nadobudnúť ani členovia združenia, keďže ide o veci jednotlivo určené. Z ustanovenia § 833 Občianskeho zákonníka totiž vyplýva, že iba poskytnuté peniaze a iné veci určené podľa druhu sú v spoluvlastníctve všetkých účastníkov združenia. Veci jednotlivo určené sú naproti tomu v bezplatnom užívaní všetkých účastníkov združenia. Za veci jednotlivo určené je potrebné považovať individuálne identifikovateľné veci. Medzi ne nesporne patria aj zvukové a zvukovo-obrazové záznamy, ktoré sú špecificky určené najmä ich obsahom. CD nosiče vzhľadom na ich charakter sa teda nemohli stať spoluvlastníctvom ostatných účastníkov združenia, ale ich výlučným vlastníkom naďalej ostali jednotliví účastníci združenia a ostatní účastníci združenia ich mohli iba bezplatne užívať. Keďže úprava vlastníckych vzťahov uvedených v ustanovení § 833 Občianskeho zákonníka je kogentná, odlišné dojednanie v zmluve treba považovať za neplatné. Ďalej je podstatné, že sťažovateľ sa stal účastníkom združenia ako fyzická osoba, a preto nemohol vnieť obchodný majetok do združenia. Tento záver vyplýva z výpovede otca sťažovateľa, ktorý tvrdil, že CD nosiče nadobudol sťažovateľ od neho kúpou na podnikanie, čo je v rozpore s výpoveďou sťažovateľa, podľa ktorej CD nosiče si zaobstaralo združenie. Výpoveď otca sťažovateľa je objektivizovaná aj daňovými priznaniami a výpoveďami svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], ktorými sa preukázalo, že v združení nevyvíjali žiadnu činnosť zameranú na dosiahnutie spoločného účelu združenia, pretože členmi združenia sa stali primárne z dôvodu výhodnejšej ceny pri zakúpení, resp. požičaní CD nosiča. Pristúpenie svedkov k zmluve o združení sledovalo teda iný účel ako účel vymedzený v čl. I zmluvy o združení, a preto ide o zastretý právny úkon. V dôsledku aj uvedeného účastníci združenia nemohli nadobudnúť do spoluvlastníctva CD nosiče, keďže tieto neboli získané pri výkone spoločnej činnosti účastníkov združenia. Záver o výlučnom vlastníctve sťažovateľa, prípadne iných účastníkov združenia k CD nosičom vylučoval, aby sťažovateľ mohol postupovať pri vyhotovovaní rozmnoženín pre iné osoby podľa § 21 ods. 1 autorského zákona, keďže tieto neboli vyhotovené pre jeho osobnú potrebu, prípadne pre osobnú potrebu účastníkov združenia, ktorí boli vlastníkami CD nosičov, ale vyhotovené rozmnoženiny boli určené na obchodný účel, ktorý vyplýva z výpovedí svedkov.

Z výsledkov vykonaného dokazovania možno bez rozumných pochybností uzavrieť, že zo strany sťažovateľa, keď ponúkal svedkom účasníctvo v združení z dôvodu výhodnejších kúpnych cien, resp. cien nájmu, pričom týmto sledoval najmä predaj a nájom CD nosičov, ktoré neboli originálne, za odplatu, išlo o predstieraný úkon v ponúkaní služieb v združení. V skutočnosti zo strany sťažovateľa dochádzalo k uzavretiu kúpno-predajných a nájomných zmlúv, o čom účastníci združenia nemali pochybnosti a nevadilo im ani to, že zakúpené CD nosiče neboli originálne. O predaji CD nosičov svedčí skutočnosť, že niektoré zvukové záznamy boli vyhotovené vo viacerých kópiách, čo vyplýva z dodatku znaleckého posudku. Medzi preskúvanými CD nosičmi bolo napríklad 68 párov rovnakých napaľovaných CD nosičov, 11 trojíc rovnakých napaľovaných CD nosičov, 2 štvorice rovnakých napaľovaných CD nosičov, čo preukazuje obchodný účel vyhotovovania rozmnoženín CD nosičov. Tento účel vyplýva aj z evidencie vyhotovovania rozmnoženín CD nosičov, ktorú si sťažovateľ viedol a z ktorej vyplýva, že opakovane vyhotovoval rozmnoženiny rovnakých titulov. Záver o rozširovaní rozmnoženín predajom sa zakladá aj na tom, že účastníci združenia až na jednu alebo dve výnimky neposkytovali CD nosiče a ani ich zoznamy združeniu, z čoho je nutné usudzovať, že rozmnoženiny vyhotovoval sťažovateľ výlučne z tovaru zakúpeného od jeho otca. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné úkony účastníkov združenia posudzovať podľa § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka ako zastreté právne úkony a hodnotiť ich ako kúpno-predajné a nájomné zmluvy.

3. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 15/2015 z 31. marca 2015 vyplýva, že ním podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 To 15/2013 z 15. januára 2014. Podľa názoru najvyššieho súdu podané dovolanie nespĺňa dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a preto bolo potrebné ho odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Podľa uvedeného ustanovenia dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotno-právneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Skutkový stav, tak ako je slovne sformulovaný vo výroku rozsudku krajského súdu, nepripúšťa odlišné právne posúdenie, či dokonca

konštatovanie, že skutok nie je trestným činom, či už pre absenciu subjektívnej stránky trestného činu, ktorá je v skutku takisto obsiahnutá vo forme úmyslu, alebo pre popis dovoleného konania na základe ustanovení autorského zákona či Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, nemožno ani vyhovieť dovolaniu, pretože dovolanie spočíva na inom hodnotení dôkazov a na inom skutkovom stave, než ktorý bol zistený okresným súdom a krajským súdom.

III.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

5. Sťažnosť v časti smerujúcej pre porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 15/2015 a jeho uzneseníu z 31. marca 2015 treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Najvyšší súd zaujal stanovisko, podľa ktorého sťažovateľ v podanom dovolaní z obsahového hľadiska napadol v skutočnosti správnosť a úplnosť zisteného skutku, hoci

tvrdil, že napáda nesprávne právne posúdenie zisteného skutku. Pritom dovolací súd nemôže skúmať a meniť skutkový stav tak, ako je slovne sformulovaný vo výroku rozsudku. Preto bolo podľa názoru najvyššieho súdu nevyhnutné dovolanie odmietnuť ako neprípustné.

Z pohľadu ústavného súdu je potrebné konštatovať, že v podanej sťažnosti nie je obsiahnutá žiadna argumentácia, ktorou by sťažovateľ uvedený právny záver najvyššieho súdu akokoľvek spochybňoval. Chýba teda konkrétna argumentácia zo strany sťažovateľa, ktorou by namietal správnosť záveru najvyššieho súdu o tom, že v podanom dovolaní z obsahového hľadiska napádal správnosť a úplnosť zisteného skutku.

Za uvedeného stavu ústavný súd nemá dôvod nahrádzať chýbajúcu argumentáciu sťažovateľa vlastnými úvahami. Zároveň to znamená, že sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

6. Do určitej miery odlišná je situácia týkajúca sa ďalšej časti sťažnosti, ktorá smeruje pre porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 15/2013 a jeho rozsudku z 15. januára 2014.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta inter alia, že krajský súd sa oprel aj o údajnú výpoveď jeho otca, ktorý mal tvrdiť, že CD nosiče nadobudol sťažovateľ postupne od neho kúpou na podnikanie, hoci v skutočnosti otec sťažovateľa nikdy nič takého nepovedal, a to ani pred vyšetrovateľom, ani pred súdom.

Túto námietku považuje ústavný súd za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Z podaného odvolania (ktoré právna zástupkyňa sťažovateľa predložila ústavnému súdu), ale ani z obsahu dovolania (ako to je oboznámené v uznesení najvyššieho súdu) nevyplýva, že by sťažovateľ namietal nesprávnosť obsahu výpovedí jeho otca, teda že tento nevypovedal tak, ako to súd uviedol. Vzhľadom na túto situáciu možno konštatovať, že hoci sťažovateľ formálne využil možnosť podania odvolania, ako aj dovolania, v podaných opravných prostriedkoch uvedenú námietku neuplatnil. Z materiálneho hľadiska vzaté teda možnosť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom v tomto rozsahu nevyužil. To zakladá neprípustnosť tejto časti sťažnosti. Treba tiež dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že námietku neuplatnil pred všeobecnými súdmi z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ostatné námietky treba považovať za zjavne neopodstatnené.

Podľa zásadného stanoviska krajského súdu zo strany sťažovateľa, ktorý ponúkal svedkom účasť v združení z dôvodu výhodnejších kúpnych cien a ceny nájmu CD nosičov, išlo o predstieraný úkon, pretože v skutočnosti jeho úmysel smeroval k predaju a nájmu CD nosičov za odplatu.

Podľa názoru ústavného súdu sú zásadné závery krajského súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom zdôvodnené s podrobným označením dôkazov, z ktorých tento záver vznikol. Rozsudok krajského súdu preto nevykazuje žiadne známky arbitrárnosti, ale ani zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, nemôže sama osebe znamenať porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru.

V súvislosti s konkrétnymi námietkami sťažovateľa treba uviesť toto:

Keďže podľa záverov krajského súdu uzavretie zmluvy o združení a vznik združenia sú iba simuláciou majúcou účel zakryť skutočnú vôľu sťažovateľa smerujúcu k nelegálnemu obchodovaniu s CD nosičmi na škodu majiteľov autorských práv, viaceré námietky sťažovateľa sa tým stávajú irelevantné. Vzťahuje sa to na tvrdenie, podľa ktorého svedkovia ■■■ a ■■■ nemali informácie o tom, že každá kópia CD zaistená colnicou má svoje „originálne dvojča“, ďalej na tvrdenie, podľa ktorého vo výpovedi znalca ■■■ chýbajú skutočnosti potvrdzujúce, že konanie sťažovateľa bolo v súlade s autorským zákonom a zaistené CD nosiče boli vyrobené z originálnych nosičov, ktoré ako také nemôžu byť považované za nelegálne alebo pirátske, potom na tvrdenie o tom, že svedkyne ■■■ a ■■■ nevedeli o tom, že zaistené rozmnoženiny boli vyrobené z originálnych nosičov a ako také boli legálne, a tiež na tvrdenie, podľa ktorého svedkovia ■■■ a spol. svoje výpovede počas hlavného pojednávania pozmenili v prospech sťažovateľa.

Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že zmluvu o vzniku združenia, jeho stanovy, podmienky činnosti a vstupu do združenia pre záujemcov konzultoval s právničkou ■■■, ktorá zmluvu aj vypracovala. Následne správnosť a súlad zmluvy s autorským zákonom konzultoval s právnikom ■■■, ale aj ďalšími dvoma právnikmi a napokon aj s právnikmi špecializovanými v oblasti autorského práva.

Hoci to sťažovateľ výslovne neuvádza, podľa všetkého má na mysli, že bol dobromyseľne presvedčený o legálnosti svojich aktivít. Táto argumentácia zrejme smeruje k záveru, že trestného činu porušovania autorských práv sa nemohol dopustiť pre nedostatok zavinenia, keďže subjektívne bol presvedčený o legálnosti vlastného postupu. Inými slovami, samotné porušenie autorského zákona, pokiaľ vyplýva z legitímnej interpretácie ustanovení, ktoré je možné vykladať viacerými spôsobmi, ešte nemusí automaticky znamenať, že došlo aj k spáchaniu trestného činu, a to pre absenciu zavinenia ako subjektívnej stránky trestného činu.

Ani uvedená argumentácia nemôže byť z pohľadu ústavného súdu relevantná, a to vzhľadom na záver krajského súdu o tom, že celé právne pozadie aktivít, na ktoré sťažovateľ poukazuje, boli simuláciou.

Neobstojí ani ďalší argument sťažovateľa, podľa ktorého uznesenia colnice o zaistení tovaru boli v rámci autoremedúry zrušené, z čoho má podľa sťažovateľa vyplývať legálnosť zaistených CD nosičov. Z rozhodnutí colnice sp. zn. 160/1226-1/04 z 8. apríla 2004, ako aj sp. zn. 240/2248-1/04 z 28. apríla 2004 je totiž zrejmé, že colnica v rámci autoremedúry ruší svoje vlastné rozhodnutia sp. zn. 02/2004-P z 25. februára 2004, ako aj sp. zn. 03/2004-PP z 5. marca 2004, ktorými došlo k zaisteniu tovarov uvedených v prílohe, a to v oboch prípadoch jednak z dôvodu, že nebola podaná žiadosť o prijatie opatrenia na zabránenie porušovania práva duševného vlastníctva, resp. návrh na začatie konania, či tovar je falzifikát alebo nedovolená napodobenina, ale aj preto, lebo zaistený tovar bol 30. marca 2004 prevzatý políciou vykonávajúcou vo veci vyšetrovanie pre podozrenie z trestného činu podľa § 152 ods. 1 Trestného zákona. Je teda evidentné, že k zrušeniu rozhodnutia o zaistení tovaru nedošlo preto, že by colnica dospela k záveru o jeho legálnom štatúte.

Tak v súvislosti s konaním vedeným najvyšším súdom sp. zn. 2 Tdo 15/2015, ako aj v súvislosti s konaním vedeným krajským súdom pod sp. zn. 5 To 15/2013 treba z pohľadu ústavného súdu osobitne zdôrazniť, že bez zreteľa na argumenty už uvedené vôbec neprichádzalo do úvahy porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy (ako to sťažovateľ namietal), podľa ktorého kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánov verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

Uvedené základné právo sa totiž vzťahuje na súdnu ochranu poskytovanú v rámci správneho súdnictva. Vo veci sťažovateľa sa však nerozhodovalo v rámci správneho súdnictva, a preto do úvahy prichádzalo iba prípadné porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Za celkom nedoloženú a neopodstatnenú treba považovať úvodnú námietku sťažovateľa, podľa ktorej malo dôjsť k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho

rozhodnutia, a tým aj k porušeniu zásady právnej istoty. Ako na to aj sťažovateľ správne poukazuje, o porušenie princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, keď v skutkovo a právne obdobných veciach rozhodujú súdy odlišne. Sťažovateľ však nepoukazuje na žiadnu inú vec, ktorú by bolo možné považovať za skutkovo a právne obdobnú a v ktorej by došlo k odlišnému rozhodnutiu ako v prípade sťažovateľa.

8. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015